

BREV till skolor om Giellavahkku2021

2021-08-25

dnr 2021-00940

Hjälp till att synliggöra de samiska språken under samiska språkveckan

Giellavahkku-Giellavahkko-Giellavahkko-Giällavahkkuo-Gieleváhko¹

När: 25-31 oktober 2021, under vecka 43

Var: I hela Finland, Sverige och Norge

Vem: Alla är välkomna att medverka och delta

Språksituationen i Sverige

I Sverige finns fem samiska språk med godkänd ortografi; nordsamiska, lulesamiska, pitesamiska, umesamiska och sydsamiska. De samiska språken är både urfolkspråk och nationella minoritetsspråk. De samiska språken hörs väldigt lite i radio och TV, syns väldigt lite på sociala medier och används inte till vardags i samma grad som det svenska språket. I skolans läroplan finns beslutat att alla barn i grundskolan skall lära sig om samiska språk, kultur och samhällsliv.

Vi välkomnar och uppmuntrar alla att synliggöra och uppmärksamma de samiska språken särskilt under denna språkvecka och/eller arrangera aktiviteter för att främja samisk språkanvändning under vecka 43 (den 25-31 oktober 2021).

¹ Det samiska ordet för "språkvecka" på nordsamiska, lulesamiska, pitesamiska, umesamiska och sydsamiska.

Bakgrund

2019 utlystes FN:s internationella urfolksspråkar, [2019 - International Year of Indigenous Language \(iyil2019.org\)](https://www.un.org/en/observance/2019-international-year-of-indigenous-language) Då anordnades olika evenemang över hela världen för att synliggöra urfolksspråk. Den samiska språkveckan arrangerades för första gången 2019. Efter ett mycket lyckat evenemang år 2020 vill sametingen i Finland, Norge och Sverige att den samiska språkveckan ska firas årligen.

Vad är Samisk språkvecka?

Den samiska språkveckan är en gemensam satsning för att synliggöra och lyfta fram de samiska språken. Samiska språkveckan ska bidra till att de samiska språken blir synliggjorda och hörda inom alla samhällsområden. Visionen är att så många som möjligt ansluter sig till denna gemensamma satsning för att synliggöra de samiska språken genom olika aktiviteter på lokal regional och nationell nivå.

Varför är samiska språkveckan viktig?

De samiska språken är viktiga för den enskilda språk användaren, för den samiska befolkningen och även för det svenska samhället. Samiska språk handlar inte enbart om kommunikation, utan språk hör ihop med identitet, kulturarv och tillhörighet. Språkets synlighet är av stor betydelse i vardagen för språkets status och människors känsla av tillhörighet och erkännande. Vi känner stor glädje när vi ser våra samiska språk synliga i samhället. Vi vill även att majoritetssamhället ska få ökad kunskap och förståelse för samiska språk, kultur och samhälle. Det är viktigt att alla barn inom förskola och skola får möjlighet att lära sig de samiska språken. Om barn och elever lär sig mer eller mindre samiska så kommer det att bidra till att öka språkets värde och förståelse för att bevara och använda de samiska språken.

Cujuhus/adress

Box 90

981 22 GIRON/KIRUNA

Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58

e-post: gielejarnge@sametinget.se

Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Ruoktosiidu/hemsida

www.sametinget.se

Förslag på aktiviteter:

- **Sätt upp skyltar** på samiska, som till exempel: bibliotek, matsal, toalett, klassrum, mjölk och vatten. Fler förslag finns på Sametingets hemsida: [Skylltar - Sametinget](#)
- **Skapa en samisk frasordbok** för din skola, klass med till exempel: God morgon, hur mår du och Grattis på födelsedagen. Tips: [Vanliga fraser på samiska - Sametinget](#) eller från Sámásparlören <https://www.sametinget.se/111852>
- **Eleverna samlar de finaste samiska orden de kan** ex. i en giisa eller synliggöra de på en vägg så att eleverna blir påminda om orden och dess innebörd.
- **Bjud in en samisk kulturarbetare** till skolan för en sång- eller jojkverkstad.
- **Bjud in en áhkku, áddjá, samisk resursperson** för att berätta samiska berättelser.
- **Läs berättelser på samiska** och bearbeta texten genom att måla och rita.
- **Samla in samiska ortnamn i närområdet** och skriv om orten/platsen, informatörer kan tillfrågas.
- **Brevväxling med andra skolor** om språkveckan, dela information och idéer.
- **Samiska och duodji** är två områden som går bra att kombinera exempel fläta en nyckelring och väva.
- **Samisk traditionell kunskap** och fördjupning i termer utifrån olika ämnen t.ex baka i tältkåta, torvkåta, tema om kåta, slöjd, jakt-, fiske-, renskötsel.
- **Bjud in äldre informatörer med samiska som modersmål** till skolan så främjas eleverna att tala samiska med informanten.
- **Avsluta veckan med en tipsrunda på samiska där man sammanfattar veckans arbeten.**

Vi hoppas att Ni vill vara med på denna spännande satsning. Tillsammans kan vi synliggöra och öka kunskapen i samiska språk under samiska språkveckan i oktober 2021!

För frågor vänligen kontakta oss via epost: gielejarnge@sametinget.se eller giellavahkku@samediggi.no

Giellavahkkus hemsida: www.giellavahkku.org

Sametingets hemsida: www.sametinget.se/sprakvecka

Dearvvuodaiguin/ Varrudágaj/ Helsigij/ Várradahkaij/ Buerie heelsegigujmie/ Hälsningar

Cujuhus/adress

Box 90

981 22 GIRON/KIRUNA

Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58

e-post: gielejarnge@sametinget.se

Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Ruoktosiidu/hemsida

www.sametinget.se

Per-Olof Nutti

Sametingets styrelseordförande

Cujuhus/adress

Box 90

981 22 GIRON/KIRUNA

Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58

e-post: gielejarnge@sametinget.se

Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Ruoktosiidu/hemsida

www.sametinget.se